

AAN DE RAND

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2018
OKTOBER NOVEMBER DECEMBER
Nr. 180

Uitgave van het
HET WERK DER DAKLOZEN v.z.w.

BLINDESTRAAT 6-8 – ANTWERPEN

www.cawantwerpen.be - adr@cawantwerpen.be

Gesticht in 1939

deelwerking van CAW Antwerpen

Erik De Cnodder

KERST

Editoriaal

Kerstmis blijft het familiefeest bij uitstek. Een eetfeestijn met kalkoen, oesters en bubbels. Maar toch is het niet voor iedereen feest want voor dakloze mensen is het vaak een moeilijke periode. Hun leefsituatie staat immers in scherp contrast met het her en der verbeelde familiegeeluk. Voor de medewerkers van De Steenhouwer de reden om hun jaarlijkse Kerstactie te organiseren.

En omdat er ondertussen tal van organisaties zijn die op 24 of 25 december een actie opzetten voor de doelgroep, kiest De Steenhouwer ervoor om de daaropvolgende dagen een feestelijk driegangenmenu te bereiden. Op 27 en 28 december ontvangen we zo wel 200 dakloze bezoekers.

Het is dankzij jullie steun en sympathie dat wij deze actie kunnen opzetten in deze koude en donkere dagen. Bedankt daarvoor!

Nog een prettig Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar!

Bob Cools, Voorzitter

Een thuis voor iedereen?

Het Antwerpse woon- en thuisloosheidsbeleid ter discussie

Het Werk der Daklozen en de Universitaire Stichting voor Armoedebestrijding organiseerden op 14 september samen een netwerkevenement rond het dak- en thuislozenbeleid in Antwerpen. Het werd een boeiende voormiddag met enkele interessante sprekers en een vinnig debat tussen kopstukken van verschillende politieke partijen. En in aanloop van de gemeenteraadsverkiezingen was deze woordenstrijd niet vrij van animositeit.

De voormiddag werd geopend door UA rector Herman Van Goethem die iedereen welkom heette. Dat deed ook onze voorzitter, Bob Cools, die het event onder meer kaderde in onze zoektocht naar een gedragen visie die de verbouwingen aan ons pand kan schragen. De ochtend werd ingeleid door prof. dr. Bernard Hubeau die zijn licht liet schijnen op de wooncrisis op de onderkant van de private huurmarkt: het aanbod krimpt, wordt duurder en is vaak van slechte kwaliteit. De 'onbetaalbaarheid' van deze woningen staat in wisselwerking met dak- en thuisloosheid. Door ontoegankelijkheid -lees onbetaalbaarheid- kan dak- en thuisloosheid ontstaan, en het staat het vinden van een oplossing in de weg eenmaal men dakloos is.

Om de wooncrisis aan te pakken kan de overheid inzetten op het versterken van de sociale huur en een versterkt beleid voor de private huurmarkt met bv. geconventioneerde huur en een uitbreiding van het stelsel huursubsidie.

Voor dat het debat van start ging, gaf Danny Lescauwaet, stafmedewerker thuisloosheid bij het Steunpunt Mens en Samenleving, nog een uiteenzetting. Hij stond stil bij de lokale en Vlaamse beleidsprioriteiten in de strijd tegen dak- en thuisloosheid en gaf een stand van zake. Daaruit blijkt onder meer dat housing-first een succesvolle uitrol kent

maar dat we inzake de preventie van uithuiszetting best een tandje bijsteken. Daar zit de wooncrisis op de private huurmarkt voor iets tussen maar evengoed het disfunctioneren van het huurgarantiefonds en de huurtoelages. Resultaat is dat Vlaanderen in Europa op de derde plaats staat wat betreft uithuiszetting. Danny Lescauwaet eindigde zijn exposé met de vaststelling dat naast betaalbare woonst, overleg en samenwerking dé kritische succesfactoren zijn voor effectief beleid.

En dan volgde het politiek debat met Axel Polis (Open Vld), Nahima Lanjri (CD&V), Fons Duchateau (N-VA), Tom Meeuws (sp.a), Lise Vandecasteele (PVDA) en Koen De Vylder (Groen). Ann Peuteman van het weekblad Knack probeerde de discussie in goede banen te leiden.

Het volledige debat kan u bekijken op: <https://www.uantwerpen.be/nl/projecten/usab/activiteiten-usab/netwerkevent-najaar2018/>

Het netwerkevent werd afgesloten met een aantal reflecties van professor Koen Hermans (KUL). Hij benadrukt dat de wijze waarop wij dakloosheid definiëren, bepalend is voor de manier waarop wij intervensies. Zien we dakloosheid als een overlastprobleem? Een zorgprobleem? Een woonprobleem? Onze blikrichting bepaalt de aanpak die daaruit voortvloeit: verdrijven tot criminaliseren (overlast-

probleem), residentiële opname en behandeling (zorgprobleem), betaalbaarheid van woningen aanpakken (woonprobleem).

De idee dat dakloosheid iedereen kan overkomen, wijst hij van de hand. Er zijn wel degelijk risicofactoren die de kans op dakloosheid op significante wijze bepalen. Zo blijkt kinderarmoede de belangrijkste factor te zijn. Een structureel armoedebeleid is dan ook onmisbaar in de strijd tegen dakloosheid.

Verborgene dakloosheid is dan weer een rede waarom we het aantal daklozen soms onderschatten. We

denken dan onder meer aan sofa-slapers. Mensen die tijdelijk bij vrienden of familie op de bank slapen.

Professor Hermans vervolgt met een pleidooi voor Housing First in zijn meest strikte vorm. Daar is overtuigende wetenschappelijke evidentie voor. Een Housing First benadering kan echter niet zonder aandacht voor de woonmarkt, stelt hij. Door het belang van betaalbare en kwaliteitsvolle woningen en een toegankelijke woonmarkt te benadrukken, belanden we opnieuw bij de wooncrisis, het thema waarmee ons netwerkevent van start ging.

Het duo-legaat: betaal minder successierechten én steun het Werk der Daklozen

U bent al jaren sympathisant van het Werk der Daklozen? Soms steunt u onze werking met een gift?

U draagt het Werk der Daklozen een warm hart toe, maar wil ook de mensen in uw omgeving niet tekortdoen.

U kunt dan via een duo-legaat een deel van uw vermogen aan het Werk der Daklozen schenken, zonder dat uw erfgenamen daar slechter van worden.

“Wat gebeurt er met mijn spaargeld als ik kom te sterven? Liefst schenk ik het aan mijn familie of vrienden. Maar mijn erfgenamen moeten een groot deel van mijn spaargeld aan de staat betalen (soms tot 65%) in de vorm van successierechten!”

Er bestaat een alternatief: vraag aan een notaris om een duo-legaat op te stellen. Met zo'n duo-legaat, ook wel "legaat vrij van successierechten" genoemd, betaal je minder successierechten én steun je het Werk der Daklozen! In een testament met duo-legaat neem je het Werk der Daklozen mee op als begunstigde die alle successierechten betaalt. Zowel de gewone erfgenamen als het Werk der Daklozen komen als winnaar uit de bus. Een eenvoudig voorbeeld illustreert de werkwijze.

Frans bezit € 125.000 en heeft slechts één erfgename, zijn broer. Die moet € 50.000 successierechten betalen. Zelf houdt hij € 75.000 over. Indien Frans een notaris vraagt om een duo-legaat, dan neemt het Werk der Daklozen de successierechten op zich. De successierechten voor een vzw liggen immers veel lager dan voor een privé-persoon. Frans schenkt bijvoorbeeld € 80.000 aan zijn broer en € 45.000 het Werk der Daklozen. Via het duo-legaat erft Frans broer nu de volledige € 80.000 en het Werk der Daklozen houdt er, na het betalen van de successierechten € 15.790 aan over.

Schematisch ziet dat er volgt uit:

Met een gewoon legaat:	Broer Frans	Werk der Daklozen	Staat
Bruto legaat	€ 125.000	€ 0	
Successierechten	€ 50.000	€ 0	€ 50.000
Netto voordeel	€ 75.000	€ 0	€ 50.000

Met een duo-legaat:	Broer Frans	Werk der Daklozen	Staat
Bruto legaat	€ 80.000	€ 45.000	
Successierechten	€ 0	€ 29.210	€ 29.210
Netto voordeel	€ 80.000	€ 15.790	€ 29.210

In dit voorbeeld kan Frans ook een groter bedrag aan zijn broer nalaten én een kleinere schenking doen aan het Werk der Daklozen. Of omgekeerd. Het duo-legaat is maatwerk met soms ingewikkelde berekeningen. Om geen van beide partijen te benadelen en precieze cijfers te kennen, raadpleegt u best een notaris.

Samenvattend: met een duo-legaat worden er minder successierechten betaald. De fiscus is de vrijwillige verliezer en helpt financieel zowel uw erfgenamen als het goede doel. Misschien het overwegen waard.

Met De Steenhouwer naar Brussel

Op vrijdag 16 november stond een dagje Brussel op het programma voor de medewerkers van De Steenhouwer. Iets vóór 9u was het verzamelen geblazen in de inkomhal van het Centraal Station van Antwerpen. Er zijn slechtere plaatsten om een daguitstap te beginnen. Niet alleen geeft de trein je toch altijd een beetje dat reisgevoel, het Station van Antwerpen is een prachtige plek om van start te gaan. Iets na negen zaten we op de trein en werden we nog getrakteerd op heerlijke koffiekoeken. Een van onze vrijwilligers, Menno, had daarvoor gezorgd. Er was veel plek op de dubbeldek trein en iedereen had dus een zitplaats, altijd fijn!

De keuze voor Brussel was ingegeven door een van onze nieuwere collega's, de jongste telg van het team, Jessica. Zij werkt, afgezien van De Steenhouwer, nog in opvangcentrum De Foyer in Brussel waar zij instaat voor de nachtpermanenties. Het leek ons wel leuk om de werkplek te bezoeken en zo een beeld te krijgen van een stukje van de daklozenopvang in Brussel. Voorts was het natuurlijk tof dat onze collega zelf een deel van het bezoek kon begeleiden en van de nodige uitleg kon voorzien.

De ontvangst in De Bodeghemstraat was in ieder geval super. De Foyer is best een groot gebouw dat onderdak biedt aan dakloze mannen. Tijdens de rondleiding kregen we een goed beeld van de werking en accommodatie. De totale capaciteit bedraagt zo'n 70 bedden, voor het grootste gedeelte voor mensen met een regulier verblijfsstatuut, een ander – kleiner deel - voor asielzoekers. In de refter heerste een gezellige sfeer en in de keuken

was men druk in de weer met de voorbereidingen van het middageten. Onze keukenvrijwilligers waren onmiddellijk geboeid door wat er zich daar afspeelde. Na een koffie was het tijd om afscheid te nemen.

Het was ondertussen middag en onze grollende magen dreven ons richting Divino, een gezellig Italiaans restaurant. We werden op onze wenken bediend en de pizza's en pasta's waren bijzonder lekker. We deden onze reputatie van gezellig tafelen alle eer aan en voor we het wisten was er alweer meer dan twee uur voorbij gevlogen.

De terugweg werd aangevat met een korte stop bij Zinneke. Oze collega Erik wist ons te vertellen dat dit min of meer de dierenversie was van manneke en Jeanneke pis, zij het zonder straal. Met een groepsfoto werden we vereeuwigd met deze bronzen hond. Wie A zegt moet B zeggen en Manneke pis was de volgende die ons bezoek mocht verwelkomen. Ondanks de kou stond het manneke er voor de gelegenheid poedelnaakt bij. De buitenlandse toeristen zagen dat het goed was...

Via de indrukwekkende grote markt ging het langs de gaanderijen Saint-Hubert richting station. We hielden nog even halt bij het standbeeld van Don quichot en sancho Panza dat op een ietwat vreemde plek is neergezet en uitkijkt over een lager gelegen gedeelte van de Stad. Ik vroeg me af of ze er graag halt zouden gehouden hebben. Wij hielden het in ieder geval kort en keerden zonder vertraging of welk oponthoud dan ook terug richting Koekestad. Wij hadden een mooie, aangename en gezellige dag achter de rug.

BRIEVEN AAN DIKKE FREDDY

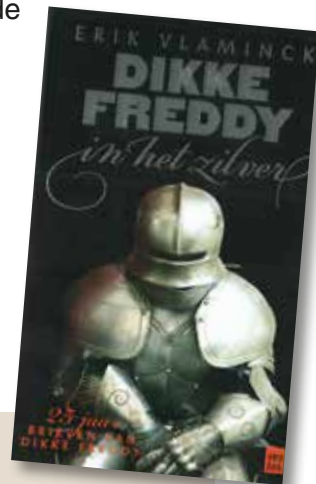
In september 1993 verscheen de column 'Brieven van Dikke Freddy' voor het eerst in het tijdschrift Alert. Sindsdien duikt Dikke Freddy te pas en te onpas op tijdens studiedagen, colloquia, literaire manifestaties en politieke congressen. Dikke Freddy mag dan vaak dakloos zijn; zijn brieven vonden een stabiele thuis op het webplatform Sociaal.net en op de opiniepagina's van de krant De Standaard.

Humor vormt bij Dikke Freddy de basis voor een gefundeerde aanklacht tegen armoede en ongelijkheid. Hilariteit kleurt schande en schaamte.

Voor hij in 1994 voltijds schrijver werd, werkte Erik Vlaminck eerst in de psychiatrie en daarna in de thuislozenzorg. Sporen daarvan zijn in al zijn boeken en theaterwerk terug te vinden, maar de hilarische 'Brieven van Dikke Freddy' zijn wel het meest tastbare gevolg en vervolg van een confrontatie met mensen die het in het leven niet op een presenteerblaadje kregen.

ERIK VLAMINCK (°Kapellen 1954) is proza-schrijver en theatermaker. Hij is lid van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren en voorzitter van PEN Vlaanderen.

Onlangs verscheen van zijn hand Dikke Freddy in het zilver. 25 jaar brieven van Dikke Freddy.

Aan Bart De Wever, marathontlopend burgemeester en partijleider

23 april 2018

Geachte heer De Wever,

Toen ik mijn budgetbeheerder bij uw OCMW vertelde dat ik besloten had om het goede voorbeeld van de regering te volgen, zag ik een glimlach op zijn gezicht verschijnen. Toen hij twee minuten later begreep dat het mijn plan was – om net zoals uw ministers – pas in 2020 mijn begroting voorzichtig in evenwicht te brengen, heeft hij diep en dreigend gezucht.

Ik heb hem proberen uit te leggen dat experts van Vanden Borre mij hebben laten weten dat de levensduur van mijn televisie en mijn koelkast niet verlengd kan worden en dat ik daardoor in dezelfde situatie zit als uw minister van landverdediging die in zijn vaart belemmerd wordt door versleten bommenwerpers. Mijn situatie is trouwens erger, want mijn televisie is letterlijk uitgebrand en van mijn koelkast brandt alleen het verlichtingslampje nog terwijl de bommenwerpers van uw minister nog altijd kunnen opstijgen.

Het mocht niet baten. Mijn weekgeld werd met onmiddellijke ingang met 4 euro per week verminderd. Met die 4 euro zal er 'gespaard' worden voor een nieuwe koelkast. Volgens mijn berekening zal ik op die manier vanaf half 2020 gekoeld voedselbanketen ter beschikking hebben. Hoop doet leven.

Intussen moet ik proberen om het geluk te vinden met 55,30 euro per week, zijnde 7,90 euro per dag. Pas wanneer er 'een appel uit de kast valt' kan er ook aan een televisietoestel gedacht worden.

'Een tv is tenslotte geen levensnoodzakelijk apparaat,' zei meneer de budgetbeheerder. Alsof bommenwerpers dat wel zijn.

In de hoop dat er appels uit de kast zouden vallen, heb ik mij een half uur later, gezeten op een proper stuk karton, voor de deur van het OCMW geposteed. Voor mij had ik een coureurspetje gelegd. 'Landbouwkrediet', stond er op dat petje. Het bleek het juiste opschrift te zijn, want na een dik uur had ik 8,20 euro ontvangen. Weliswaar zat ik met een berg kopermuntjes, maar mijn daggeld was meer dan verdubbeld!

Tot er opeens een VW-busje met een zwaailicht en sirenes arriveerde.

'Wette gij ni da schoeien in 't Stad, en zeker veur den bureau van 't OCMW, verboden is?' vroeg de eerste agent die voor mij stond.

'En daarom gon we a geld confisqueren,' zei de tweede.

Voor ik goed en wel besepte wat mij overkwam, waren ze er met mijn 8,20 euro én mijn Landbouwkredietpetje van onder.

Intussen heb ik begrepen dat u, ondanks andere beloftes, het voorbeeld van de socialisten hebt gevolgd door hetzelfde bedehverbod in te stellen dat eerst al door Johan Vande Lanotte in Oostende was uitgevaardigd.

Ik ben er echter van overtuigd dat uw regelgeving onwettig is. Hoewel u het voor de lage emissiezone perfect gedaan hebt, hebt u in dit geval namelijk verzuimd om officiële borden te plaatsen die aanduiden waar het bedehverbod van kracht is. U had nochtans dezelfde signalisatiepalen kunnen gebruiken om er bijkomende borden (bijvoorbeeld een rond wit bord met rode rand en in het midden een bedelende zwarte hand) aan te bevestigen.

Ik zou u bij dezen dan ook willen vragen om mij de formulieren toe te sturen waarmee ik de inbeslagname van mijn 8,20 euro (plus petje) kan betwisten. Ik ga ervan uit dat ik ook een schadevergoeding voor geleden leed kan krijgen. Op die manier valt er misschien toch nog een appel uit de kast om mij een televisietoestel aan te schaffen, zodat ik rechtstreeks getuige kan zijn van uw nakende verkiezingsoverwinning.

Met de meeste hoogachting,

De medewerkers van het Werk
der Daklozen en De Plataan
wensen jullie een Zalig
Kerstfeest en een Gelukkig
Nieuwjaar!

KLEDING GEZOCHT

De dak- en thuisloze bezoekers van Inloophuis De Steenhouwer kunnen elke vrijdag terecht in het kledingwinkeltjes van het inloophuis. Ze kunnen er voor weinig geld spullen kopen. Mits toelating van de maatschappelijk werker kan het zelfs helemaal gratis.

Momenteel zijn de vrijwillige medewerkers van het winkeltje dringend op zoek naar rugzakken, sokken, mannenschoenen, jassen en herenondergoed. Maar ook andere propere kleding blijft welkom.

Kledij kan afgegeven worden in Inloophuis De Steenhouwer, Provinciestraat 108A, 2018 Antwerpen. Best vooraf wel even checken of het inloophuis open is op nummer 03/227.227.4. Of per mail: de.steenhouwer@cawantwerpen.be.

In de regio Antwerpen worden grotere hoeveelheden eventueel ook opgehaald.

Alvast bedankt om als vanouds gevolg te geven aan onze oproep.

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen?

Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via adr@cawantwerpen.be.

Als u de voorkeur geeft aan pen en papier of de telefoon dan treft u ons op
Het Werk der Daklozen, Aan de Rand, Blindestraat 6, 2000 Antwerpen. GSM: 0497/50.50.78

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen.
Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE 23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen. U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10-0000-0000-0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 128/2864/00006